

g l a s

Leto VII. - 14 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 31.7.1960

O PROBLEMIH MODERNE POEZIJE

Dvoje vprašanj: Kako je mogoče razumeti moderno poezijo in kako jo je mogoče odkriti v današnjem času tehničnega tempa in površinskega doživljanja? Ali ima poezija ob logično razumskem smislu sveta svojo vrednost in smisel? Zanima nas pesniško doživljanje in način, kako spraviti na jasno one prvotne, obskurne prebliske, ki so snov pesniškega ustvarjanja in danes mnogokrat nepredelani izliti na papir.

Zahteva se zdravo in naravno razmerje do resnice in do sveta. "Nad vse je treba pesniku še — zdrave pameti. Pamet je vsakemu človeku kolikor potrebna, kdor se ubija po tej solzni dolini; treba je je nekoliko celo tistemu, ki tolče kamen ob cesti, pa bi je ne bilo treba pesniku?" (Stritar). Važno je, da pesnik izrazi svojo "poetično resnico" tako, da je njena logika skladna z logiko sveta. Poetična forma ni čista forma, ampak borba srca s smislom sveta. Vsako umetnostno delo je svojski poskus osvetliti nevidne predele bitnega. Čas med obema vojnama je bil poln tesnobnega iskanja v to smer: najti kakršnokoli možnost izraza za čim večje zblížanje z realnostjo nepoznanega in bitnega. Značilnost moderne je žilavost iskanja, a tudi — zablode. Ob koncu prve svetovne vojne umrlí Apollinaire je bil vsem vzor, vendar ga niso razumeli ne dadaisti, ne surrealisti. "Nasprotujemo vsakemu sistemu. Najbolj načrtno je, ne imeti nikakih navodil," je izjavljál romunski pesnik-pustolovec Tristan Tzara. "Uničimo in porušimo vso kulturo," so kričali skoraj istočasno futuristi; "proč z lepoto in z vzvišenimi ustaljenimi podobami, proč z umetnostnimi oblikami. Mi hočemo človeka, osamljenega v divjem gibanju med predmeti." Tu sta gotovo tako Rimbaud, kot Apollinaire, daleč v stran.

Raznere je med poezijo in med čitateljem pa je vedno problematično. Vsaka podoba in vsak posameznik ima svoje zahteve, svoj okus. Jasno je, da je današnja poezija drugačna, kot je bila pred desetletji in celo pred leti, vendar to drži, da jo je potrebno razumeti in tudi, da jo je mogoče razumeti.

Dokopati se do pristnega jedra sodobne poezije zahteva dosti truda in potrpljenja za ustvarjalca in nič manj za tistega, ki jo hoče dojeti in uživati. Komunikacija med obema je mogoča, a treba je stopiti za nekaj stopnic više ali niže.

Vsakdanost je — tako mislimo — logična in smiselna; svet umetnosti nas v začetku vsaj preseneti, če že ne osupne. Vedeti pa je treba, da ta svet nič ne sili, da nič ne dokazuje, vsaj tako ne, kot smo vajeni iz vsakdanjosti, da ničesar ne zahteva, ampak samo nudi. Prava poezija odpira možnost izhoda preko zemlje do resnice, kar pomeni dvigniti podobe minljivega v neminljivo. "Samo jaz lahko poimenujem večno, — govori Claudel — list orumeni in sad odpade, a list v mojih verzih ne mine, sad ne dozori in roža ne ovne, kajti njeno ime ostane v duhu, ki je moj duh. Tako ostane za večnost."

Kakšna je slovenska moderna poezija? Ali se je nagibala na stran mistične ali na stran poetično filozofske dejavnosti in tvornosti? Kam teži danes? Vemo, da je v tem času — in še posebno v zamejski poeziji — nujno potrebno spraviti v sklad umetnostno poetično delovanje s filo-

(Dalje na 4. strani)

"Jaz, bratje, pa vem za domovino in mi vsi ji slutimo. Kar so nam siloma vzeli, za kar so nas ogoljufali in opeharili, bomo dobili povrnjeno in poplačano s stoterimi obrestmi. Naša domovina je boj in prihodnost; ta domovina je vredna najžlahtnejše krvi in najboljšega življenja. Iz muke trpljenja in suženjstva nešteti milijonov bo vzrasla naša domovina: vsa ta lepa zemlja z vsem svojim neizmerim bogastvom. Tedaj bodo le še grenak in grd spomin te gosposke domovine, na suženjstvu zidane, s krvjo in solzami gnojene, sramota človeštva, zasmeh pravici...

Drugačno melodijo bo dobila pesem o "lepi naši domovini".

Ivan Cankar: "Lepa naša domovina". Izbr. dela, X zv.

SLOVENSKA KULT. AKCIJA

Osmi kulturni večer
bo v soboto dne 20. avgusta 1960

v salonu Bullrich, Sarandí 41.

Predaval bo g. Božo Fink
Prireditve bo v okviru fil. odseka.

Tiska se:

Prof. Roman Pavlovčič
ZGOD. ATLAS SLOVENIJE

Dela se bližajo koncu.

VABILO

Lepo prosimo naročnike in prijatelje, da plačajo naročnino za V. letnik — in če morejo, naj poklonijo JUBILEJNO NAROČNINO.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA LITERARNI ODSEK

Sedmi kulturni večer v soboto dne 6. avgusta ob 19. uri
v salonu Bullrich, Sarandí 41, Capital.

S p o r e d :

OB PROBLEMIH SODOBNE POEZIJE

Predaval bo g. Francé Papež

Prosimo točne udeležbe,
ker je zatem še druga prireditve v isti dvorani.

TARIFA REDUCIDA

Concesión 6228

Registro Nacional
de la Propiedad Intelectual
Nº 624.770

— Šesti večer dne 16. julija 1960 je Slov-kult. akcija posvetila Slovakom, njihovi kulturi in njenim zvezam s slovensko. Večer je bil v okviru literarnega odseka in ga je pripravil ter vodil dr. Tine Debeljak. Večer je imel tri dele, ker je bila v odmoru razstava slovaških knjig, ki so izšle v emigraciji; kakor tudi nekaj dragocenih rokopisov ter slike akad. slikarja S. Nemčoka.

Uvodoma je dr. Tine Debeljak pozdravil slovaške goste, zlasti pesnika p. Dilonga ter literarnega zgodovinarja dr. Mačiara, dalje č. g. direktorja slovaških dušnih pastirjev v Argentini ter vse, ki so se vabilu odzvali, dasi je bilo prav ta večer vreme izredno neugodno. Nato je podal pregled slovensko-slovaških kulturnih stikov. Ti stiki so se zlasti poglobili v dobi med obema vojnama. Iz velikega teksta o pisatelju dr. Kukučimu je potem prebral odlomke g. Ruda Jurčec in prikazal lik velikega slovaškega kulturnega delavca, čigar stoletnico rojstva slavi letos ves slovaški narod.

V drugem delu je dr. Debeljak sporočil najprej žalostno novico, da je nekaj dni pred tem, ko bi se moral udeležiti tega večera, v Lujanu nenadoma umrl najboljši slovaški pisatelj J. C. Hronski. Na pisalni mizi so našli še pismo za dr. Debeljaka, ko mu sporoča, da se večera zaradi obolelosti ne bo mogel udeležiti. Spomin velikega prijatelja Slovencev so navzoči počastili z molkom stoje, nakar je dr. Mačiar predaval o delih pisatelja Hronskega. Poglavlje iz Hronskega najnovejšega dela je prebral g. Božo Fink. Prevod Dilongove pesmi v spomin pesniku Balantiču je prebrala gđc. Marjetka Smersu, nakar je navzoči pesnik p. Dilong sam recitiral pesem. Njegova recitacija je bila dogodek večera in so pesnikovo umetnost navzoči nagradili z iskrenim aplavzom. — Bil je lep večer, prav spodbuden uvod v vrsto podobnih večerov.

kronika

— JUBILEJNO NAROČNINO je plačal: g. Savinšek Stanko, Pariz, 6000.— frankov; Za tiskovni sklad *Glasa*: dr. Valentin Humar, Dunaj, 10 dol.; č. g. dr. Mirko Gogala, C. de Mayo, 100 pesov; č. g. Hlebš Milan, USA, 4 dol.; g. Jager Franc, 10 pesov; g. Vilfan Franc, 10 pesov; N. N. 10 pesov; Čampa Jože, 100 pesov; ga. Marija Gorše 60 pesov, vsi iz Lannusa.

— Prosimo naročnike in prijatelje, da poravnajo naročnino za V. letnik, (če tega že niso storili). Navajamo cenik:

Argentina: broš. 450, vez. 550, jub. 800 pesov.

Južna Amerika: broš. 550, vez. 650, jub. 900 pesov.

Italija: broš. 4000, vez. 5500, jub. 7000 lir.

Francija: broš. 3500, vez. 4200, jub. 6000 frankov.

Avstrija: broš. 220, vez. 280, jub. 400 šilinov.

Sto let je od tega, kar je slovenski zgodovinar Peter Hincinger trdil, da se zgodovina slovenskega naroda ne dá sestaviti, da se morda nikoli ne bo dala. Premalo je naša preteklost poznana, preveč zapletena, brez pravega središča. To mnenje je skušal ovreči že dvajsetletni visokošolec Janez Trdina s svojo Zgodovino slovenskega naroda, ki jo je petnajst ali šestnajst let po njenem nastanku natisnila Slovenska matica med svojimi prvimi knjigami. Prof. Pleteršnik je imel deset let kasneje že lažje delo, ko je za isto založnico pripravil spis "Slovenci" (kot prvi del zbornika "Slovanstvo").

Zbiranje in urejanje gradiva cele vrste strokovno pripravljenih zgodovinarjev (Fr. Kos, Orožen, Apih, Vrhovec, Kaspret, Rutar i. dr.) je omogočilo dr. Josipu Grudnu široko zasnovano, poljudno napisano Zgodovino za Mohorjevo družbo. Dokončal jo je Josip Mal. Medtem smo dobili svojo univerzo s stolico slovske zgodovine (Lj. Hauptman, Milko Kos). Dela o preteklosti Slovencev so šla vedno globlje, do celotne podobe pa se naša znanost še ni priklopala.

Še manj je bilo poguma za zgodovinski atlas. Niti za šole ga nismo imeli in ga doma še nimajo. Izdelava prvega atlasa je počakala na emigracijo. Profesor na spittalski gimnaziji Roman Pavlovčič se je lotil tega dela. Na razpolago je imel glavne domače vire in jih je izpopolnil s tujimi publikacijami. Nastajala je skica za skico z najpotrebnejšim komentarjem. Potem je organiziral delo za razmnožitev kart in besedila. V nekaterih višješolcih je dobil spretne in dela voljne sodelavce. Z najpreprostejšimi sredstvi je nastal prvi zgodovinski atlas Slovenije (Spittal 1947). Dogodek je ostal skoro neopažen; prekrilj so ga drugi, mnogo manj važni. Vendar so tisti strokovnjaki, ki so knjigo dobili v roke, dobro spoznali njen pomen. Avtor hrani pismo odličnega slovenskega zgodovinarja, ki se zahvaljuje za poslani izvod in ga takole označuje: "Drzno podjetje, ki se ga upa lotiti in izvesti samo človek Tvoje pridnosti. Res občudovati moram Tvojo marljivost, zaradi katere more slovensko begunsko šolstvo nuditi v zgodovinskem in zemljepisnem poduku učencem več kot domovina. Atlant je gotovo odlično didaktično sredstvo."

Hudo pogršno bi bilo, da bi tako delo ostalo v neznamni nakladi in borni taboriščni obliki na razpolago le redkim lastni-

— Na pomladanskem glasbenem festivalu v Pragi je dr. Karl Boehm, dirigent dunajske opere (znan tudi v Argentini) dirigiral Beethovno IX. simfonijo.

— Dela Borisa Pasternaka so izšla v prevodih v skoraj vseh jezikih. Največ naklade je dosegel roman "Doktor Živago" in je bilo ogromno število izvodov prodanih v anglosaških deželah in v deželah, kjer prevladuje nemščina. Izračunali so, da znašajo honorarji nad tri milijone dolarjev. Pisatelj ni pustil nobene oporoke — vsaj odkrili je še niso — in ne vedo, kaj bo s temi ogromnimi vsotami. Dedno pravico bi imeli vdova Zanaida in oba sinova. Pasternak pa se za denarne zadeve nikdar ni menil in je denar preziral.

— Pogreb Borisa Pasternaka je bil sicer brez duhovnika, vendar je pred uro pogreba prišel na dom

pravoslavni duhovnik in opravil opelo; enako je obiskal pisatelja tik pred smrtjo in mu podelil poslednje zakramente. Na pogreb je prišlo več tisoč ljudi, sami "neznanci", največ je bilo mladine. Edino Ehrenburg je poslal svojo ženo, ker je bil sam na Norveškem na predavalni turneji. Med poslovnim govorom je mladina vzklikala, starejši pa so jo vznemirjeno mirili: "Nehajte, nehajte..." Na krat se je od nekd slišalo: "Vemo, da je v tujini izšlo njegovo najboljšo delo. Zakaj še ni izšlo pri nas?" Vsi so se prestrašeno ozirali proti možu, ki si je upal izreči to besedo. Mož se je naglo pomešal med množico, navzoči pa so si govorili: "Vidi se, da je delavec — delavec je, ki je vzklikal."

— Ionescu je sodobni francoski dramatik avantgardistične smeri. Poleg Samuela Becketta je najbolj

kom. Slovenska kulturna akcija je ponudila avtorju drugo izdajo in ga prosila, naj atlas pregleda in spopolni. Izvežban tehnični risar je vse karte na novo izdelal; nekaj je bilo dodanih. Tudi besedilo je prirejeno in spopolnjeno. Vsi naslovi so prevedeni v angleščino in španščino. Pridobili smo tudi barvano zbirko grbov mest in trgov, prerisanih iz Valvasorjevega dela "Opus insigniorum" (1689) in deloma iz knjig "Wappenbuch" (1567, avtor: Dartsch) in "Staetwappen" (avtor Lind). Skupno z grbi nekdanjih dežel, glavnih škofij, nekaterih škofov in plemiških družin bo torej ta atlas edinstveno nahajališče teh znakov preteklosti.

Zgodovinski atlas Slovenije vsebuje na 62 straneh 95 zemljevidov in drugih risb in prilogo grbov v barvah. Večino risb spremlja razlaga, tako da je atlas tudi strnjen posnetek zgodovine in važnih dogodkov. Posebej je opozoriti na tele karte: Cerkevna razdelitev slovenske zemlje v srednjem veku; Najvažnejši srednjeveški gradovi in samostani; Slovenska naselja v Furlaniji od 10. do 15. stoletja; Razvoj Goriško-Gradiščanske; Turški vpadi; Razvoj Kranjske; Razvoj Koroške; Razvoj štajerske; Kranjska od l. 1809; Kronovina Primorska; Beneška Slovenija; Kanalska in Rabeljska dolina; Slovensko ozemlje od l. 1849; Slovenski del Koroške l. 1920; Slovenija v drugi svetovni vojni; "Vojno področje Jadransko Primorje"; "Slovenska krajina"; "Ljudska republika Slovenija" v "Federativni Jugoslaviji".

Doma izhaja Boga Grafenauerja obširna Zgodovina slovenskega naroda (založba Kmečka knjiga), zgrajena pod marksističnim vidikom. Za ilustracije je vključenih precej zemljevidov. Primerjava pokaže, koliko bolj pregledni in tehnično boljši so zemljevidi našega atlasta. Družine, tečaji, šole, ljubitelji zgodovinskega študija so dobili z njim nenadomestljiv priručnik. Upati smemo, da bo ta prvi zgodovinski atlas uspešno opravil veliko izobrazbeno in vzgojno delo na slovenskih tleh in povsod po svetu, kjer prebivajo Slovenci, naj si bo v prvem ali drugem ali v poznejših rodovih. Tudi tujcem bo lahko v dobrodošlo pomoč in pojasnilo.

In to vse dotlej, dokler ne pride na njegovo mesto nova izdaja ali delo drugega avtorja (ali ustanove), ki mu bo ta prvi atlas kazal pot s svojimi vrtilinami, pa tudi s pomanjkljivostimi in napakami.

A. G.

Anglija in Avstralija: broš. 6, vez. 7 jub. 10 funtov.

USA, in Kanada: broš. 13, vez. 16, jub 25 dolarjev.

Vabimo, pristopite tudi kot članj in opozorite še prijatelje in znance. Sporočite na naslov Alvarado 350, Ramos Mejía ali pa izročite poverjenikom SKA.

— Vsa nakazila za SKA naslavljajte na ime: Rodolfo DRNOVŠEK (ne Dernovšek, kakor je bilo pomotoma navedeno).

— *Koncert kvarteta Finkovih.* — V okviru družbe za električno energijo SEGBA bo kvartet Finkovih nastopil v četrtek dne 11. avgusta zvečer v klubiški dvorani v Moronu (ob Rivadaviji) z naslednjim sporedom: (I. del, kvartet): J. Petelin-Gallus, Ecce quomodo moritur iustus; J. Petelin-Gallus, In nomine Iesu; J. Haydn, Preghiera della sera; (Bariton solo): H. Wolf, Fassung; M. Musorgski, Kolybelnaja Jerjomuški; A. Geržinič, Jesenska pesem. (II. del, tercet): W. A. Mozart, Grazie agl'inganni tuoi; G. C. Paribeni, Tenzione di fontane; M. Tomc, Belo jutro; narodna, Lastavica; S. Eisenstein, Huaino. (III. del, bariton solo): F. Schubert, Wohin?; C. A. Debussy, Romance. (Kvartet): A. Geržinič, Cest brezupna slast; J. Procházka, Ptička. — Na klavirju bo spremljal prof. Al. Geržinič.

— Tržaška revija "MLADIKA" (štev. 5.) objavlja kritično poročilo o izdaji Dantejevega Pekla v Buenos Airesu. Poročevalec Maks Šah pravi med drugim:

"Slovenska kulturna akcija v Argentini je omogočila izdajo Dantejevega Pekla. Prevod, uvod in razlago je pripravil Tine Debeljak... V lep prevod nas popelje obširen uvod o Danteju, njegovi dobi in seznam virov. Malo pred izdajo Kulturne akcije je izšel tudi Gradnikov prevod v Ljubljani, med tem, ko smo ga imeli priliko poslušati tudi na tržaškem radiu. Zanimiva bi bila primerjava obeh prevodov. To bo opravil kak dantolog. Vtis, ki ga ima bralec, je ta, da je Gradnikov prevod skrben, da se le redko oddalji od izvirnika, pač pa išče točen izraz, čeprav trdi in težko razumljiv. Debeljakov prevod je bolj enostaven, bolj tekoč in lahkoten, bolj — če smem tako reči — ljudski. Seveda je to le prvi vtis, brez temeljitejšega študijske primerjave. Vsekakor pa je Kulturna akcija predstavila Danteja v mnogo lepši obliki, skoroda razkošni opremi, dočim je ljubljanska izdaja nekam revna. Kljub pomislekom dvojne izdaje smo veseli, da smo dobili končno to čudovito delo v slovenski prepesnitvi, pa čeprav v dveh izdajah skoro istočasno."

— "MLADIKA" (štev. 5, 1960) objavlja kritično notico o štev. 1/2 petega letnika Meddobja. Poročilo je napisal Maks Šah in pravi: "Kulturno-literarna revija 'Meddobje' je stopila v peto leto. V prvi dvojni številki V. letnika zastopata poezijo Truhlar in Kos. Anton Kacin objavlja razpravo o začetkih slovenskega leposlovnega ekspresionizma, Branko Rozman prozo Zločinec in Milan Komar Razmišljanja ob razgovorih. Vse bolj bogat pa je drugi del revije, ki nam v zaglavljih črke, besede, misli; Čas na tribuni; Črta in prostor; Knjige ter Zapiski prinaša toliko novosti in pregleda v domači in tujj svet, da človek kar ne more odložiti revije, dokler ne pride do konca."

kaj let namesto 40 članov samo 34. Henry de Montherlant (prijatelj Paula Moranda) ni postavil kandidature, pa so ga izvolili s 25 proti 5 glasovom. Francoski listi pišejo, da se bo tudi akademija, ki je najstarejša v Evropi, morala modernizirati.

— Pri založbi Hanser je v Münchenu izšel roman Iva Andriča "Most čez Drino". Pri nemški kritiki je bilo delo sprejeto s splošno hvalo in priznanjem in je kritik velikega tednika "Die Zeit" napisal poseben esej o knjigi pod naslovom: "Most med vzhodom in zapadom".

— Slavna ruska plesalka Galina Ulanova je dosegla petdeseto leto in je šla v pokoj. Boljšoj teater v Moskvi se je obvezal, da ji bo dosegel izredno pokojnino: mesečno bo prejemale 4000 rubljev (1000 dolarjev).

znani. Napisal je delo "Žrtev dolžnosti" in sredi drame se mora igravec obrniti in gledalcem reči, da lahko gredo domov, če jim delo ne ugaja. Pri premieri v Nici so gledalci vzeli poziv dobesedno in se jih je nad 200 dvignilo in odšlo domov.

— Največ knjig prevedejo v Rusiji. Unesco objavlja statistiko, ki pravi, da so v Rusiji leta 1958 prevedli 4458 del. Na drugem mestu je bila Zahodna Nemčija, kjer je izšlo 2513 prevodov.

— Academie française preživlja hudo krizo. Njeno polno število je 40 in vedno so se borili za njeno članstvo. Odkar pa je morala akademija (na de Gaullov namig) odkloniti kandidato Paula Moranda, češ da je bil kolaboracionist, se za mesta umrlih novi kandidati ne priglašajo v zadostnem številu. Tako ima akademija že ne-

doma in po svetu

— Knjižne izdaje za mladino so v Sloveniji pogoste. V nekaj mesecih je izšlo v Ljubljani in Mariboru sedem knjig za mladino. Kritiki poudarjajo, da skušajo biti mladinske knjige predvsem estetsko prizadevne in umetnostno na višini; utilitaristični nameni morajo stopiti pri mladinski knjigi v ozadje. Največ izdaja založba Mladinska knjiga v Ljubljani, za štajersko pa zlasti založba Obzorja v Mariboru. Pavle Zidar je napisal zbirko otroških pesmi "Kornjički"; Zina Vrščaj lirično črtico "Sinička nas je obiskala"; pisatelj Beno Zupančič novelo o dečku: "Deček Jarbol"; pravljico igrano za lutke je napisal Frane Milčinski: "Zvezdica Zaspanka"; povest o malem psu je napisala Ela Petrovič: "Tacek"; potopis za mladino je Franceta Bevka delo: "Ob morju in Soči"; založba Obzorja je izdala izvirne pravljice sedmih avtorjev pod skupnim naslovom: "Kamen resnice" (Slovenske izvirne pravljice). V tej zbirki so štiri Pisane zgodbe Branka Rudolfa.

— L. M. Škerjanc je napisal razgled po simfonični tvornosti zadnjih treh stoletij: Od Bacha do Šoštakoviča. "Jetniško balado iz Readinga" Oscarja Wilda je prevedel Josip Vidmar, likovno spremljavo pa je napravil slikar Franca Mihelič.

— Delo italijanskega književnika Di Lampedusa "Il Gattopardo" je v New Yorku (prevod nosi naslov "The Leopard") v nekaj tednih postalo "bestseller" in med vsemi novitetami zasedlo prvo mesto. Di Lampedusa je iz Sicilije in je bil še pred kratkim neznan; začel je pisati po petdesetem letu; napisal je to prvo delo in postal najbolj znan sodobni pisatelj ne samo v Italiji, ampak tudi v tujini. Delo je izšlo v prevodu tudi v španščini.

— Kakor smo že poročali, se je šest največjih svetovnih založb odločilo ustanoviti dve posebni literarni nagradi (založbe: Einaudi, Turin; Gallimard, Pariz; Grove Press, New York; Rowohlt, Hamburg; Seix-Barral, Barcelona in Nicholson, London), vsaka po deset tisoč dolarjev. Ena velja pisatelju, ki bo v romanu nakazal novo smer pisanja, druga pa bo podeljena pisatelju, ki je izven svoje domovine premalo znan. Nagrajena bodo dela brez ozira na narodnost pisatelja. Prvikrat bodo nagradi podelili leta 1961.

— Med filmskimi podjetji in televizijskimi postajami je izbruhnila velika konkurenca za tekste kriminalnih zgodb. Ameriška MGM je Agathie Christie plačala 12 milijonov dolarjev za pravico filmanja njenih kriminalnih povesti. Res je: tri četrtine pobere davkarja.

— Nemška kultura je slavila v maju dvestoletnico rojstva pesnika Petra Hebla. Njegova rojstna vas Haasen blizu Bazla v Švici je ob tej priložnosti ustanovila posebno literarno nagrado, ki jo je žirija prisodila vodilnemu nemškemu filozofu sedanosti Martinu Heideggerju. Ob proslavi so se v Haasenu zbral nemški kulturni delavci iz Švice, Alzacije in Nemčije, slavnostni govor pa je imel Heidegger.

— V Marbachu pri Stuttgartu so odprli razstavo "Ekspressionizem v literaturi". Odprta bo do konca decembra in bo zajemala dobo od l. 1910-1925.

— Knjižno delo Thomasa Manna, nemškega Nobelovega nagrajenca iz leta 1925, je bilo ogromno. Hans Buergin je pri založbi Fischer (pri njem so izšla vsa dela Thomasa Manna) izdal "Bibliografijo del Thomasa Manna" in

obsega knjiga 310 strani. Avtor navaja vse, kar je Mann napisal, knjiga pa je izšla v taki opremi in natisu, da so jo proglasili za najlepšo knjigo v letu 1959.

— Vlada nemške dežele Rhein-Westfalen je za svoj muzej kupila zbirko del slikarja abstraktno smeri Paula Kleeja. Zbirka obsega 87 del in obsega dobo 1908-1928. Cena: šest milijonov mark ali en in pol milijona dolarjev.

— Pisatelj Anton Ingolič je napisal novo delo Črni labirinti, ki je izšlo pri založbi "Mladinska knjiga" v Ljubljani. Popisuje življenje slovenskih rudarjev v Franciji in njihovo domotožje po domovini.

— Pri celjski Mohorjevi družbi je izšla pesniška zbirka Antona Vodnika "Glas tišine". To je šesta pesnikova zbirka; prva je izšla v letu 1922 ("Zalostne roke"). Kritika navaja, da je to verjetno najboljša pesnikova zbirka. Opremil jo je Stane Kregar.

— Tržaška radijska postaja je priredila posebno tekmovanje pevskih zborov v gradu v Vidmu. Tekmovanja se je udeležil tudi slovenski pevski zbor "Jacobus Gallus" iz Trsta, ki ga vodi Ubald Urbanc. Med mešanimi zbori je bil nastop tržaškega Gallusa najboljši. Zbor pripravlja prvi javni nastop pred tržaško publiko.

— Mednarodna komisija za študij slavistične filologije je imela na Dunaju svoje prvo delovno zasedanje. Komisijo so ustanovili na mednarodnem slavističnem kongresu, ki je bil v Moskvi v letu 1958. Zasedanjem komisije sta predsedovala prof. N. K. Gudzij (Moskva) in prof. dr. Rudolf Jagodič (Dunaj). Prišli so zastopniki iz več ko dvanajst držav.

— Nemška kritika navaja, da je največji sodobni dramaturg in režiser Matthias Braun, ki deluje na Schillerjevem gledališču v Berlinu. Na pomlad 1960 je uprizoril Ajshilova dela in je v glavnih vlogah nastopala Hermina Koerner, po mnenju istih kritikov sodobna najboljša nemška tragedinja.

— Avstrijski dramatik Hochwaller je napisal novo delo "Die Herberge" (Prenočišče). Delo je legenda na odru in je bilo izvajano pred kratkim v gledališču v Oslu.

Francé Papež

(Dalje s 1. strani)

zofsko poetičnim. Važna je vsebina. Če kaj družijo ustvarjalca in čitatelja, je vsebina sodobnih problemov. Poezija jih v svoji izkustvenosti in kadar je dovršena in dozorela — to se pravi, ko doseže nek element klasičnosti — odkriva v njihovi realnosti in skupno z bitjo. V novem izrazu poetične logike in smisla — oba, izraz in smisel, si mora pesnik sam ustvariti — pa lahko prav poezija marsikaj "reši", postavlja joč stvari, kamor spadajo: v luč iz ozadja bitnega in Resnice.

"GLAS" je štirinajstdnevnik. Izdaja ga Slovenska kulturna akcija, Alvarado 350, Ramos Mejía, FCNDFS, Bs. Aires, Argentina. Ureja Ruda Jurčec. Tiska tiskarna "Federico Grote", Montes de Oca 320, Buenos Aires.